

РЕШЕНИЕ

№ 15427

гр. София, 07.05.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 6 състав, в
публично заседание на 03.02.2025 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Боряна Бороджиева

при участието на секретаря Елеонора М Стоянова, като разгледа дело номер **10410** по описа за **2024** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по чл.84, ал.3 от Закона за убежището и бежанците (ЗУБ) във връзка с чл.145 и следващите от Административно-процесуалния кодекс (АПК).

Образувано е по жалба на Е. Х. Ш., с ЛНЧ [ЕГН], гражданин на А., срещу Решение № 10257 от 30.09.2024г. на Председателя на Държавна агенция за бежанците при Министерски съвет (ДАБ), с което на жалбоподателя е отказано предоставянето на статут на бежанец и на хуманитарен статут.

В жалбата се твърди, че решението е незаконосъобразно. Неправилно в мотивите му било прието, че в бежанската история на лицето липсвала индивидуализирана заплахата и същото било икономически емигрант. След 2021г. талибаните установили контрол върху А. и страната изпаднала в безподобна хуманитарна криза. Хората живеели в крайна бедност. За получаването на международна закрила не било необходимо наличието на вече обективиран акт на преследване, а било достатъчно единствено наличието на обоснован риск от такова или излагане на реална опасност от тежки посегателства. Това бил смисълът на превантивния характер на бежанското право, като обект на преценка бил не самият факт на преследване или излагане на реална опасност от тежки посегателства, а обоснованият страх от бъдещи такива. В съдебно заседание назначеният особен представител на жалбоподателя, адв. В., заявява, че административният орган не бил изследвал изцяло бежанската история и относимите доказателства. В лично изразено становище жалбоподателят заявява, че при провеждане на интервюто никой не поискал от него никакъв документ. Притеснявал се да се върне в страната си, защото талибаните щели да го убият.

Ответникът - Председателят на ДАБ, чрез юрисконсулт К., в съдебно заседание моли съда да

отхвърли жалбата и да потвърди оспореното решение като правилно и законосъобразно. При издаване на решението били спазени административнопроизводствените правила и материалният закон. Винаги при приключване на интервюто на чужденеца се задавал въпроса дали има да добави нещо и дали е представил всички документи.

Софийска градска прокуратура не изпраща представител и не взема становище.

Съдът, след като прецени събраните по делото доказателства, доводите и възраженията на страните, намира за установено от фактическа страна следното:

На 14.07.2024г. Е. Х. Ш. е бил задържан от Граничнополицейски наряд (ГПН) на Гранично полицейско управление (ГПУ) - К., без документи за самоличност и без да може да удостовери влизането си в страната по законоустановения ред. Поради това на лицето е наложена принудителна административна мярка (ПАМ) „Връщане до страна на произход – А.“ (видно от Заповед от 15.07.2024г. на ГПУ – К., лист 47 от делото).

След задържането си и наложената ПАМ, на 17.07.2024г. чужденецът е подал молба до ДАБ (л.46) с искане за закрила.

Такава молба е подадена и на 19.07.2024г. (л.45).

На 19.07.2024г. е съставен регистрационен лист (л.41-43). В него е отразено, че молителят е с имена Е. Х. (собствено) и Ш. (фамилно), гражданин на А., [дата на раждане] в А., провинция Н., по етническа принадлежност – пащун, с религия – мюсюлманин сунит, със средно образование, по професия – хлебар, неженен, владеещ езици дари и пащу, без отбелязване на документи за самоличност.

Срещу подпис лицето е било своевременно запознато с правата си в производството за предоставяне на международна закрила, както и с организациите, работещи с бежанци и чужденци, подали молба за статут (л.38-40).

Съставена е Евродак дактилоскопна карта (л.37).

С молителя е проведено едно интервю – на 02.08.2024г. (л.21-23). На него той е заявил, че напуснал А. преди около три години и половина, нелегално, като преминал през П. за И., след това нелегално влязъл в Турция, където живял около 3 години. Две години работел като хлебар и година и половина в цех за дървообработка. Не се опитал да легализира престоя си там, защото го било страх от полицията. В България влязъл нелегално през юли 2024г. Преминал цялата територия на страната посока към С., преминал границата и останал в С. да дни в гората. Дошла кола на трафикант, но Ш. нямал сили и трябвало да отиде в болница. Там дошла полиция и ги върнала обратно в България. Крайната му цел била да стигне до Германия – в отговор на въпрос 9. На друго място в интервюто – в отговор на въпрос 18, посочва, че бил тръгнал към Б.. Българските власти го завели в СДВНЧ – Б.. Оттам подал молбата си за закрила. В А. не се занимавал с политика. Нямал проблеми във връзка с етническата си принадлежност или поради религията си, нямал проблеми с армията или полицията и изобщо с официалните власти. Напуснал А. понеже големите му братя се оженили и заживели отделно, баща му бил инвалид, а от Афганистанския Червен полумесец получавали помощи веднъж месечно, което не било достатъчно за семейството. Ш. останал най-големият син и трябвало той да се грижи за семейството, а в А. нямало работа. Поради това трябвало да напусне страната и да търси работа в друга държава. Тогава бил на 18 години. Лично към него не била отправяна заплахата, не е било оказвано насилие, не е бил задържан, арестуван или съден, тогава бил малък и нямал отношение към тези неща. На въпрос какво мисли, че би му се случило, ако се върне в страната си, е отговорил, че в А. няма работа и животът е труден. На въпрос какво е конкретното му искане към Р.България, отговаря, че иска да получи разрешение за работа.

След съответно запитване (л.24) от ДАБ до ДАНС, по преписката е приложено писмо от ДАНС

(л.20), в който се казва, че ДАНС не възразява на лицето да бъде предоставена закрила, в случай, че то отговаря на условията по ЗУБ.

Към административната преписка е приложена справка (л.12-16), изготвена от Дирекция „Международна дейност“ при ДАБ относно обстановка в А., актуална към 23.07.2024г. Според нея, поддържат и консолидират властта си в страната, което води до относителна липса на въоръжен конфликт, но и до ограничаване на основните права и свободи (особено на жените и момичетата). В страната е налице вътрешна стабилност. Икономиката била в равновесие на ниско ниво, много афганистанци били бедни, гладни и нуждаещи се от хуманитарна помощ. Макроикономическото управление било по-добро от очакваното, със стабилен обменен курс, ниска инфлация и увеличаващ се износ. Намалявала корупцията в страната. Пушунският етнос, бидейки мнозинство, често се свързвал с талибаните. Шериатът и ислямският закон служат като гръбнак на социалния ред. По отношение достъпа до основни стоки талибаните били решени да обслужват еднакво всички провинции.

При тези факти и обстоятелства административният орган е постановил оспореното решение (л.8-11).

В него е приел, че за Е. Х. Ш. не са налице предпоставките за предоставяне на статут на бежанец по чл.8, ал.1 от ЗУБ, тъй като лицето мотивира молбата си за международна закрила си икономическите проблеми в А. и трудния си живот. Обстановката в страната сама по себе си не давала основания за страх от преследване. Причините, изтъкнати от молителя, не били релевантни за предоставянето на бежански статут. Лицето нямало намерение да търси закрила от България, а крайната му цел била Германия.

Административният орган е приел, че не са налице и предпоставките за предоставяне на хуманитарен статут. Самият молител не бил изложил твърдения да е изложен на реална опасност от тежки посегателства като смъртно наказание или екзекуция. Установената фактическа обстановка не давала основания да се приема, че лицето било принудено да напусне държавата си поради реална опасност от изтезания или на човешко или унизително отнасяне или наказание. Органът се позовава както на твърденията на самия молител, така и на информацията, дадена в справката за страната на произход. От същата справка можело да се направи и обоснован извод че А. не се намира в състояние на въоръжен вътрешен или международен конфликт.

За лицето липсвали и предпоставките за предоставяне на статут по чл.8, ал.9 и чл.9, ал.6 от ЗУТ – предоставена международна закрила на друг член от семейството, както липсвали и предпоставките по чл.9, ал.8 от ЗУБ - предоставяне на хуманитарен статут по други хуманитарни причини, тъй като лицето не било посочило да са налице факти и обстоятелства за която и да е от посочените хипотези.

В производство пред съда са представени три справки относно А.. Справката на стр. л.74-86 (също и на л.104 и сл.), актуална към 24.06.2024г., е същата, приложена и към административната преписка, цитирана в оспореното решение, с относимо съдържание, посочено по-горе. Справката на л.73 (също и на л.103) потвърждава, че към 30.09.2024г. няма промяна на обстановката. Най-нова е справката на л.60-72, актуална към 31.10.2024г. В по-голямата си част тя повтаря дословно информацията от първата справка. Новото е, че се цитират атентати срещу талибаните, извършени от терористичната организация IS-K на 13.-, 17- и 18.10.2024г., при което са дадени по няколко жертви и от двете страни. Също така около 30 души били публично бичуван и в различни провинции в периода 13.10.-17.10.2024г. за предполагаеми престъпления като „незаконни отношения“, хомосексуални отношения или корупция. Съобщава се също за контрол върху медиите и арести на няколко конкретно посочени журналисти. Ирански гранични войници убили около 250 афганистански граждани, които се опитвали незаконно да преминат границата.

На 17.10.2024г. Световната продоволствена програма обявила А. за „глобална гореща точка на глада“, където три четвърти от населението не можело да си позволи достатъчно храна. Обявен бил закон, който диктува на мъжете и жените как могат да се обличат на обществени места, какво съдържание може ли да съхраняват на смартфоните си, дали могат да се сприятеляват с немюсюлмани (последното можело да затрудни работата с дипломати и хуманитарни работници от други страни). Цитирани са конкретни ограничения най-вече за жените, но също и за мъжете (включително забрана на прически, противоречащи на шериата, забрана за съхраняване на изображения на живи същества на мобилните телефони и т.н. Актуалността на информацията е потвърдена с четвърта справка (л.102), актуална към 30.12.2024г.

В съдебното производство с молба от 28.01.2025г. служебният защитник на жалбоподателя е представил документи, за които твърди, че представляват заповед (л.94-95) за арест на Ш., в която той е посочен като „противник на Ислямското емирство“, паспорт на баща му (л.96), свой паспорт (л.97), неописан документ (л.98-100), издаден от Международния комитет на Ч. кръст, снимка на лице с ампутиран крак (л.101), за което се твърди, че е бащата на жалбоподателя.

При така установената фактическа обстановка съдът намира от правна страна следното:

Решението на ДАБ е връчено лично на жалбоподателя на 03.10.2024г., жалбата е подадена до съда на 14.10.2024г., тоест в 14-дневния срок по чл.149, ал.1 от АПК, от активно легитимирано лице, имащо право и интерес от оспорване на административния акт, поради което съдът следва да се произнесе по същество.

Съдът намира, че разгледана по същество, жалбата се явява неоснователна.

Решението е постановено от компетентен административен орган –председателя на ДАБ при МС, съгласно чл.48, ал.1, т.1 от ЗУБ.

Решението е издаден в писмена форма и със съответните реквизити, при спазване на административнопроизводствените правила.

Поискано е и е дадено становище от ДАНС.

От доказателствата по делото се установява, че жалбоподателят е информиран писмено и с преводач на разбираем и посочен от него език (пащу) за реда, който следва производството, за правата и задълженията му, както и за организациите, които предоставят правна и социална помощ на чужденци (чл. 58, ал. 8 ЗУБ).

При провеждане интервюто, търсещият закрила е имал възможност да изложи бежанската си история и да ангажира доказателства в подкрепа на твърденията си. Интервюто е проведено също на пащу, след което текстът му е бил преведен на същия език, и чужденецът е заявил, че няма възражения по него.

Неоснователен се явява доводът, изложен в съдебно заседание лично от жалбоподателят, че никой не поискал от него никакъв документ. Самият той е подписал декларация по чл.30, ал.1, т.3 от ЗУБ (л.34) за липса на документи за самоличност. И действително, както изтъква и представителя на ответника в съдебно заседание, в края на интервюто лицето е отговорило утвърдително на въпроса дали е изложило всички причини да напусне страната си, както и е заявило изрично, че няма какво да добави.

Спазен е и материалният закон.

Съдът намира, че в частта относно отказа на чужденеца да бъде предоставен статут на бежанец, оспореното решение е издадено в съответствие със ЗУБ.

Съгласно чл.8, ал.1 от ЗУБ статут на бежанец в Република България се предоставя на чужденец, който основателно се страхува от преследване поради своята раса, религии, националност, принадлежност към определена социална група или поради политическо мнение и/или убеждение, намира се извън държавата си по произход и поради тези причини не може или не

желае да се ползва от закрилата на тази държава или да се завърне в нея.

Правилен е изводът на административния орган в оспорения акт, че изложените от лицето причини не представляват материалноправно основание по смисъла на чл.8, ал.1 от ЗУБ за предоставяне на статут на бежанец.

Самият жалбоподател е заявил на проведеното интервю, че не е бил преследван в държавата си на произход по никоя от причините, посочени в ЗУБ, нито от държавата, включително в лицето на талибаните или друг държавен орган или структура, нито от недържавен агент на преследване. Изрично е заявил, че поради младата си възраст „нямал от отношения към тези неща“ и не е имал никакви проблеми. Посочил е изцяло икономически причини – това, че останал най-голям син в семейство и трябвало да се грижи за него, а средствата не стигали и нямало работа.

Изводът на административния орган в оспореното решение, че лицето е икономически емигрант, а не бежанец, се подкрепя и от фактите, че Ш., е преминал транзит за С. през цялата територия на България, не е потърсил възможност за подаване на молба за международна закрила, че такава молба е подал едва три дни след задържането си, с наложена ПАМ за връщане в А. и вече като настанен в СДВНЧ, че е посочил като своя крайна цел Германия или Б., както и че на въпроса какво е конкретното му искане от Р.България е отговорил разрешение за работа, а не закрила.

Изводът за липса на основанията по чл.8, ал.1 от ЗУБ не се променя и от представените от жалбоподателя в хода на съдебното производство писмени доказателства. При сравнение съдът констатира, че са налице противоречия между тези документи и останалия доказателствен материал по делото. В регистрационния лист е посочено, че лицето е родено на 12.07.2002г., която дата е потвърдено от лицето и в подписана от него декларация по чл.30, ал.1, т.3 от ЗУБ (л.34) за липса на документи за самоличност, а в допълнително представения паспорт са посочени различна дата, различен месец и различна година – 22.04.2003г. В паспорта е посочено, че същият е издаден на 06.06.2021г., а в интервюто през август 2024г. чужденецът е заявил, че е напуснал А. преди три години и половина и че три години и половина е работил в Турция. Тоест, към 06.06.2021г. Ш. би трябвало да е напуснал А. от около четири месеца. Също така при регистрацията си Ш. е заявил, че баща му е роден през 1979г., което е отразено и на стр.1 от регистрационния лист, и на стр.2 – Приложение към регистрационен лист, съответно лицето е положило два подписа под тази информация, а според допълнително представения паспорт на баща, му той е роден през 1973г.

Независимо от горните противоречия, изглежда нелогично, чужденецът да твърди, че не е имал каквито и да било проблеми с властта, че изобщо не се интересувал от политика, че е напуснал е страната си като 18- годишен, а срещу него да е издадена заповед за арест, в която се твърди, че същият има досие, при това в Главната дирекция Национална сигурност в К., а не по местоживееене. Освен това заповедта е издадена на 9-1-1444 (по мюсюлманско летоброене Хиджра, при преобръщане по Грегориански календар – август 2022г.) – тоест около година и половина след времето, когато лицето твърди, че е напуснало страната си. Освен това на интервюто си, жалбоподателят не е заявил никакви опасения във връзка с подобна заповед и въобще за проблеми с властите в А., а само, че няма да има работа и животът му ще е труден. В този смисъл представените пред съда доказателства и твърдения, че се страхува от преследване от талибаните не кореспондират с изложеното на интервюто, а също и в жалбата, освен посочването, че баща му е инвалид и получава помощ от Ч. полумесец, недостатъчна за семейството му, което обаче не обуславя основание жалбоподателят да получи бежански статут в РБългария.

По делото не се установи, нито жалбоподателят излага твърдения в тази насока,

бежанска закрила да е била предоставена на друг член от семейството му, поради което не е налице и основанието за бежански статут по чл.8, ал.9 от ЗУБ.

По изложените по-горе съображения решението в частта, в която председателят на ДАБ-МС е отказал на основание чл.75, ал.1, т.2 от ЗУБ да предостави на лицето статут на бежанец е законосъобразно и обжалването в тази част следва да бъде отхвърлено.

Съдът намира, че оспореното решение съответства на материалния закон – ЗУБ и в частта, с която на чужденеца е отказано да бъде предоставен и хуманитарен статут.

Съгласно чл.9, ал.1 от ЗУБ, хуманитарен статут се предоставя на чужденец, който не отговаря на изискванията за предоставяне на статут на бежанец и който не може или не желае да получи закрила от държавата си по произход, тъй като може да бъде изложен на реална опасност от тежки посегателства, като: 1. смъртно наказание или екзекуция; 2. изтезание, нечовешко или унизително отнасяне, или наказание; 3. тежки заплахи срещу живота или личността на цивилно лице поради безогледно насилие в случай на въоръжен международен или вътрешен конфликт.

В настоящия случай жалбоподателят е напуснал доброволно страната си - така е заявил на интервюто, а не поради опасност да бъде осъден на смъртно наказание или екзекуция или пък да бъде подложен на изтезание или нечовешко или унизително отнасяне или наказание. Не е изложил никакви твърдения в тази насока. Едва в съдебно заседание е заявил, че се притеснява да се върне в А. за да не го убият талибаните. Не сочи обаче никакви основание за това притеснение. Същото не се подкрепя и от събраните по делото доказателства. Действително справките за страната се посочват някои уязвими групи – жени, журналисти. Жалбоподателят обаче не попада сред тях. Действително в най-актуалната справка се сочи пример за бичувани 30 лица за предполагаеми престъпления като „незаконни отношения“, хомосексуални отношения или корупция, но няма каквито и да било данни по делото жалбоподателят било да е извършвал, било да е обвиняван в извършването на такива. В страната не е налице и безогледно насилие поради наличието на въоръжен конфликт. Напротив - според справките обстановката е стабилна. Следва да се има предвид и фактът, че чужденецът по етническа принадлежност е пащун, а според справките пащуните са толерирани от управляващите талибани. Макар и в А. да е налице хуманитарната криза, според справките за страната същата не е повсеместна и не е в такъв мащаб, че да обоснове предоставянето на хуманитарен статут.

По делото не се установи, нито жалбоподателят излага твърдения в тази насока, хуманитарна закрила да е била предоставена на друг член от семейството му, поради което не е налице и основанието за хуманитарен статут по чл.9, ал.6 от ЗУБ.

По изложените по-горе съображения решението е законосъобразно и в частта, с която председателят на ДАБ-МС е отказал на основание чл.75, ал.1, т.4 от ЗУБ да предостави на лицето хуманитарен статут и обжалването в тази част следва да бъде отхвърлено.

Воден от горното и на основание чл.172, ал.2 от АПК, Административен съд София-град, I отделение, 6 състав,

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ жалбата на Е. Х. Ш., с ЛНЧ [ЕГН], гражданин на А., срещу Решение № 10257 от 30.09.2024г. на Председателя на Държавна агенция за бежанците при Министерски съвет, с което на жалбоподателя е отказано предоставянето на статут на бежанец и на

хуманитарен статут.

Решението може да се обжалва с касационна жалба пред Върховния административен съд на РБ в 14-дневен срок от съобщаването му.

СЪДИЯ: